

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

IX. Minister Sacramentorum an sit quilibet baptizatus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto non potest intrare in regnum Dei. Luc. 13. Nisi Pænitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.

H. Eucharistia, Confirmatio, Extrema Vnctio, & Matrimonium ipsi Ecclesiae necessaria sunt necessitate medii ad bene esse; non simpliciter.

III. S. Concilii Tridentini Sess. 7. Can. 4. definitio est ista. *Si quis dixerit, 1. Sacmenta nouæ legis, non esse necessaria ad salutem, sed superflua: (vt Anabaptista & Zwingiani dicunt:) 2. Et sine eis, aut eorum voto, per Solam Fidem, homines à Deo gratiam iustificationis adipisci: (vt Lutherani & Caluinistæ volunt) 3. Licet omnia singulis necessaria non sint; anathema sit.*

Lutheri-Caluinistæ autem negant cætera omnia esse Sacra menta; solum Baptismum, & Coenam asserunt; quia hæc solum præcepta sunt, vt media laudis; Sed Vtilia tantum; vt fidem excitant, nutriant, augeant: *Quia representant id oculis, quod Verbum auribus. Ideoque necessaria ad bene esse; nō simpliciter. Vnde Apologia Confessionis a. 13. comparat ea picturæ, ad salutem necessariæ; sed solum valde rudibus.*

DICO A D I. Keminitii. Mendax calumnia est. Nam Concilium damnat hoc: *Sola fide immediate salutem accipi: ac proinde Sacmenta non absolute esse necessaria.* Concilium quoque prære quirit fidem; non excludit: Et non sufficere solam docet; sed Sacmentum esse re; aut voto simpliciter necessarium.

A D II. Caluni. Iam patet. Adde, nos docere, quod iustificet Deus remittens peccata ex Autoritate Christi ut, in

sed & Meritorie; Verbum Dei verò solum instrumentaliter; at Sacrementum quoque simpliciter & efficienter.

Q VÆSTIO VIII.

Autor Sacramentorum an solus sit Christus?

CALVINVS in Antid. Concilii Trid. Sess. 7. Can. 1. Baptismum & Coenam à Christo instituta solo: cætera esse nulla; minus à Christo. **V THERANVS** Kemnitius p. 2. Exam. huic citat S. Cyprian. Hugo, Lombardum.

A U T O R. Concilium Tridentinum Sess. 7. Can. 1. *Si quis dixerit, Sacmenta nouæ legis non esse omnia à I E S V Christo instituta: anathema sit:* Idque immedia te à Christo: ceremoniæ omnes cæteræ à Christo mediætate promanant ab auctore Ecclesia. 1. Quia in Scriptura, Apostoli vocantur solum Dispensatores & Ministri mysteriorum Dei. 1. Cor. 4. 2. Quia etiam Veteris Testamenti Sacra menta à Deo solo erant instituta; à Moyse autem promulgata. 3. Ita Patres: ipsique S. Cyprianus.

Hugo & Lombardus intelligunt promulgationem, non institutionem. Alex ab Ales, Confirmationem à Concilio Mel densi post mortem Apostolorum institutam esse: Idemque & Bonaventura, Pœnitentiam ab Apostolis, non à Christo. ISTA defendi non possunt: adeò constat contrarium.

Q VÆSTIO IX.

Minister Sacramenterum ordinarius an sit quilibet baptizatus?

V THERANVS libro de Misa privata: *Ego non dicam, quod Papista dicunt: Nullum Anglorum, nec Mariam ipsam consecrare posse. Sed è contra dico: Si diabolus veniret, & ego postea resisticerem ei, boicum sic irrefuisse in officium pastoris Ecclesia, in specie huminis vocatum ad prædicandum, & publicè in*

B.c.s.

Ecclesia docuisse, baptizasse, celebrasse Missam, & absolveisse à peccatis; & talimunere functionem esse iuxta institutionem Christi, tunc cogor ut fateri. Sacraenta vero non esse inefficacia, sed verum Baptismum, verum Evangelium, veram absoluti nem, verum Sacramentum Corporis & Sanguinis Christi accepisse. Quia fides & Sacraenta non nituntur qualitate ministri, sed ordinatione Christi.

2. Idem lib. de Capt. Babyl. cap. de Ord. & alibi. Baptizatos omnem habere vult potestatem ministrandi Sacraenta: sed priuatum domini virgente necessitate & alio non praesente; aut non tam bene sciente. Idem libro dicit abroganda Missa. Christianis omnibus licet prædicare, & Sacra omnia ministrare; quin & Fœminis. Quia Sacerdos nascitur in Baptismo, non fit. Monet tandem non licere cuique viuere, ob confusione; esseque plebis electio nem expectandam.

Hinc infert. 1. Ministros à laicis differre solo vsu potestatis: non dignitate; 2. Ministru sieri laicum posse, sicut è laico minister factus fuit.

S V A D E N T illis ferè. 1. Quia, 1. Pet. 2. Tantum tuū laudes superadiscamini in Sacerdotium Sanctorum. Et Regale Sacerdotiorum. Apoc. 1. Fecisti nos Deo nostro regnum & Sacerdotes. Apoc. 20. Erunt Sacerdotes Dei & Christiani, 2. Quia, 1. Pet. 2. Ut Virtutes annuncietis eum, qui vos vocauit. 3. De Fœminis concionatricibus, Ioc. 2. Propheta abut filii vestri, & filia vestra. Act. 21. Erant Philippo quatuor filii virginis prophetantes. Sicut Maria, Exod. 15. Et Iud. 4. Debora docuit Baruch. Old. 4. Reg. 21. Consilium dedit Iosua. Maria, Luc. 1. prophetauit. 1. Cor. 11. Mulier vocata capite ore & prophetet. 4. Psal. 109. Tu es Sacerdos in aeternum; at Christiani sunt fratres Christi: ergo & Sacerdotes.

5. Omnes omnia Sacerdotalia possunt munia obiret ut sunt Concionari, Baptizare, Consecrare, Absoluere, Sacrificare, orare pro aliis, & Iudicare de doctrinis. Singula docet è Scripturis. bellarmin. libro 1. de Sacramentis cap. 25.

CALVINVS in Antid. Sess. 1. Can. 10. è diametro contrarius est. Nemo Christianus Christianos omnes in Verbi Sacramentorum administratione parens facit: non solum quia decenter & ordine geriri omnia in Ecclesia decet. Sed etiam quod singulare Christi mandato ad eam rem ordinantur Ministri. Et cetera. Porro mulierculis iniunctum munus baptizandi ubi repertum, quemadmodum illis permittunt? Itaque consentit nobiscum.

A V T O R. Concilium Tridentinum Sess. 7. Can. 10. Si quis dixerit, Christianos omnes in Verbo, & omnibus Sacramentis

administrandis habere potestatem; anathematizatur.

1. Non igitur Angelus bonus, minus Ater, recte potest administrare Diuinam.

1. Quia, Scriptura id assignatum docet Apostolis &c. Vide Antichristum part.

3. quest. 3. 2. Quia, ad ea requiritur verum & naturale elementum; ergo & Verbum tale: at hoc non est ab Spiritibus.

3. Quia, Lutherus vult, fundamentum illius potestatis esse in Baptismo, inque Dei mandato: at neutrum datum est spiritibus. Pendent igitur ea à Ministeri qualitate essentiali, ut sit homo; non ab accidentalis, ut sit bonus. Hinc Iudas verè baptizavit.

11. Verus Diuinorum (præterquam Baptismi & Matrimonii) Minister esse legitimè vocatus ab Ecclesia debet, & ordinatus.

1. Teste Scriptura in Antichristop. 3. q. 3. 2. Quia si omnes potestatem eam haberent ex Baptismo, priuari illius vsu nemo iustè posset, nisi in poenam criminis: at sine culpa multi priuantur.

Neque ob metum confusionis posset ullus repellendi, qui vellet ministrare, etiam non vocatus à plebe, seu Magistratu.

3. Quia in Veteri Testamento, ubi imperfectiora Diuinam soli Sacerdotes erant eorum ministri: Neque in Circumcisione siebant spirituales Sacerdotes: quare nec in Baptismo. Hinc Ozias attentans Sacra, 2. Paralip. 26 percussus est lepra.

DICO AD 1. Ea intelligitur de spiritali Sacerdotio, quo spiritales offerimus hostias precum, laudum, operum, 1. Pet.

2. Quale, Apocal. 5. & 21. Sacerdotium in celo: Et sic Christiani sunt Sacerdotes, sicut sunt reges.

Ad III.

A D II. Annuciare est gratias age-re, laudare Deum ob beneficia: ut Ex. 15.
Cantemus Dominum gloriose.

A D III. Prophetare est futura prædicere, & gratia gratis data: At propheta-re, id est, concionari, sic, i. Tim. 2. *Mu-*
lieri docere non permitto. i. Cor. 14. *Mulie-*
res taceant in Ecclesia; non enim permittitur
eis loqui, sed subditas esse. Concessit tamen
Deus extraordinariè nonnullis priuile-
gium docendi. Sed priuilegia non faci-
unt legem.

A D IV. Christus est Sacerdos secū-
dum ordinem Melchisedech; in quo so-
lum primogenitus erat Sacerdos, ut
Christus in multis fratribus est: At in Aa-
ronico Sacerdotio omnes fratres natu-
rales erant & Sacerdotes.

A D V. Nihil ea euincunt, dicta in
genere trahere in partem.

Q VÆST I O X.

An Ministri probitas seu fides ad
Sacramentorum efficaciam re-
quiratur?

LUTHERVS affirmauit; sed reuoca-
uit. Iamque omnes, etiam Caluini-
stæ, pernegant. Salua res est.

H U S S I T A E aiunt; non obstante, quod ratas habeant
Ordinationes Catholicorum: id quod eis diffusus Luthe-
rus. Huius tamen damnatus est in Concilio Con-
stantiens, quod diceret, Pastores malos & qui uocē Pasto-
res esse, id est, nullos.

2. AN ABAPTISTIS quoque tribuit idem Kemni-
tius; 3. Agrippinus Episcopus Carthaginensis nega-
uit esse Sacramenta ab hereticis aut schismaticis colla-
ta. Quod Baptismum sensit idem S. Cyprianus, Donati-
us & quoque etiam post definitio em Ecclesiæ; item Lu-
ciferani, Apostol. c. Waldenses, Wicelii.

A V T O R. Sed à pluribus refutati
sunt, & damnati sapienter; apud Bell. l. 1.
c. 26. Prætereo,

Q VÆST I O XI.

An in Ministro Sacramentorum re-
quiratur intentio faciendi, quod
facit Ecclesia?

LUTHERVS lib. de Captiuit. Babyl. cap. de Baptis-
mo. Non in conferentis tantum, quantum insusci-
pientia fide vel virtus est virtus Baptismi: Ut legitur de
Mimo per ipsum baptizato. Et art. 12. inter damnatos
à Leo. c. X. Si Sacerdos ioco absoluere, et se tamē quia cre-
dat esse absolutum, verissimè est absolutum: Sic plerique
Lutherani, Kemnitius, Heshulius, &c.

G A L V I N V S in Antid. S. ff. 7. Canon. 11.
Quod de intentione consecrandi garriunt; à So-
phistis nullaratione probabiliter proditum. In-
frā. Ego vero sacrosancta Christi Institutionē
tānū defero; ut, si Epicurus quidā, intus totā A-
ctionem suā sanans, mihi Cœnam à Christo mā-
datam administret, non dubitem, panem & ca-
licem illius manu porrecta, mihi vera ēss̄ Corporis
& Sanguinis Christi pignora. Huc proxi-
mē accessit Ca harinus; quile tamen Apo-
stolicae Sedi subiecit.

S V A S I O N E S L V T H E R I. 1. *Quia*
Verbum Dei quacunque dicatur intentione,
fidem excitat, & hæc iustificat. Vnde Phil. 1.
gaudet prædicari Chirstum quacunque in-
tentione. Sic puer Athanasius baptizauit
pueros. &c. 2. Calvini & Kemnitii. *Quia*
sic petiret certitudo effectus Sacramentalis; cū
intentione nulli sit certa. 3. *Quia, lib. de Ba-*
ptismo, c. 53. Augustinus non audet definire,
an Baptismus ioco datus, sit ratus. 4. In-
nocentius I V. censuit ratum, etiamsi gerat in
mente non facere, quod facit Ecclesia.

A V T O R. Ad minus est opus habere
generalem intentionē faciendi, quod ea
facit Ecclesia, quam credit esse veram.
Sisque intentio actualis, aut minimum
virtualis: habitualis non sufficit. 1.
Quia, Ceu forma certa requiritur ut in-
differentia materiæ determinetur; sic &
aliquid, quo indifferentia formæ deter-

II mi.